

Laureátkou Ceny Oskára Čepana 2018 je Emília Rigová, zaujala svojím postojom k inakosti

25. 10. 2018 | TLAČOVÁ SPRÁVA

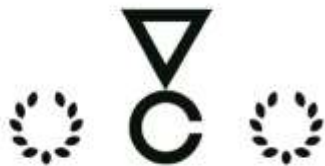
Laureátkou Ceny Oskára Čepana 2018 je Emília Rigová, rozhodla o tom dnes odborná medzinárodná komisia na čele s vedúcim kurátorom Múzea moderného umenia vo Viedni (mumok) Rainerom Fuchsom. Prístup umelkyne k tvorbe je jednoznačne genderový, skúma priepustnosť hraníc ľudskej identity, kriticky nahliada na stereotypy spojené nielen s vnímaním svojho rómskeho pôvodu, ale aj s globálnym fungovaním narácií v kultúre a umení vôbec. Víťazku čaká rezidenčný pobyt v New Yorku, finančná odmena 3000 eur a po návrate samostatná výstava.

Aktuálna výstava štyroch finalistov 23. ročníka Ceny Oskára Čepana v priestoroch bývalého obchodného domu Dunaj na Nám. SNP v Bratislave potrvá do zajtrajšieho dňa, 26. októbra 2018.

"Vysoká umelecká kvalita finalistov spôsobila, že proces výberu víťaza bol nepopierateľne veľkou výzvou. Po dlhých diskusiách, analyzujúcich diverzitu nie len konštelácie prezentácií, ale aj rôznorodé pozície a nastavenia umelcov, je víťazkou Ceny Oskára Čepana 2018 Emília. Otázky nastolené v nespočetných umeleckých štýloch a médiách v rámci výstavy nie len prezentovali citlivé a relevantné názory, postoje a pocity umelcov, ale zaoberajú sa aj zásadnými problémami našej doby.

Prostredníctvom svojho umenia Emília reflektuje a háji mechanizmy slobody identity, obzvlášť v čase globálnych neistôt a politik strachu. Používajúc svoje umenie ako nástroj osobných a sociálnych pozícií stavia na mnohonásobných identitách, ktoré ponúka politický a globálny diskurz o problematikách „inakosti“. Jej postoj nie je limitovaný na lokálne (identity) politik a problematík, ale, ako to vnímajú členovia medzinárodnej poroty, ponúka politickú pozíciu, ktorá je ďalej posilňovaná zreteľným umeleckým jazykom. Porota rozpoznala v jej mnohovrstvejnej umeleckej pozícii potenciál," napísali dnes vo svojom vyhlásení členovia odbornej komisie: Rainer Fuchs, Michal Novotný, Kiki Petratou, Lora Sariaslan. Porota zároveň vyzdvihla *"kreativitu a individualitu, ktoré boli nádherne prítomné vo video-portrétach o umelcoch, obzvlášť v tom o Borisovi Sirkovi".* Ich autormi sú režiséri Daniel Rihák a Miro Remo. (Link na stiahnutie filmov prikkladáme na záver TS.)

„Volám sa Emília Rigová aka Bári Raklóri. Som Emília, som Bári, som žena, som Rómka, som Slovenka, som Európanka a som ešte omnoho viac. Všetky tieto aspekty mojej identity sa pretavujú svojimi stopami aj do mojich prác. Každé z vystavených diel potrebuje pre svoje dokončenie pohľad diváka – až ním sa koná, až prostredníctvom neho naozaj vstupuje do reality. Svet nemá len jeden rozmer, ale mnoho dimenzií, podobne ako každý z nás," hovorí Emília Rigová (1980).

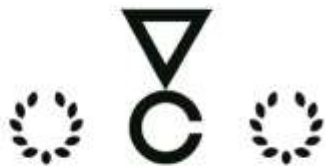
Umelkyňa, rodáčka z Trnavy, ktorá žije striedavo aj v Banskej Bystrici, vizuálne ale aj kurátorsky a publicisticky skúma problematiku dynamiky potláčania etnických či sexuálnych menšín v dejinách a v súčasnosti. Zaujíma ju manipulácia väčšinového diskurzu a skresľovanie kolektívnej pamäte – venovala sa napríklad téme rómskeho holokaustu. Zo svojej špecifickej ženskej pozície vedome nastavuje zrkadlo spoločnosti formou digitálne manipulovaných obrazov, objektov, videí a performancií, ktoré sú neraz fyzicko-mentálnymi skúsenosťami aj za cenu bolestivého testovania vlastnej duševnej a telesnej výdrže.

Odborná komisia v zložení **Rainer Fuchs, Michal Novotný, Kiki Petratou** a **Lora Sariaslan** vybrala začiatkom júla tohto roku štyroch finalistov 23. ročníka Ceny Oskára Čepana umelcov: **Luciu MIČÍKOVÚ** (1986), **Adama NOVOTU** (1984), **Emíliu RIGOVÚ** (1980), **Borisa SIRKU** (1981). Následne v kurátorskom vedení Lucie Gregorovej Stach mohli návštevníci vidieť ich výstavu s podtitulom *Time Afer Time*. Umiestnená je symbolicky v ikonických priestoroch bývalého obchodného domu Dunaj s výhľadom na Námestie SNP v Bratislave - ako na svedka najväčších revolučných zmien v našej nedávnej histórii. Vrnisáž bola 4. októbra 2018 a potrvá do zajtrajšieho dňa, piatku 26. októbra 2018.

"Tento ročník príprav Ceny Oskára Čepana prebiehal síce pod časovým tlakom, ale organická a dynamická spolupráca všetkých zložiek tímu prispela k bezproblémovému zvládnutiu príprav výstavného projektu a sprievodných programov. Spolupráca s umelcami bola inšpiratívna a podnetná. Vo finále sa stretli štyri zrelé osobnosti - tvorivo i osobnostne. Zameraním tvorby zároveň veľmi rôznorodé a odlišné. O to mala odborná komisia sťažený výber víťaza, o ktorom viedla skutočne niekoľko hodinové vyčerpávajúce diskusie," zhodnotila aktuálny ročník, nová riaditeľka Nadácie – Centrum súčasného umenia, organizátora Ceny Oskára Čepana, ktorá tento ročník aj koordinovala a priniesla do organizácie a filozofie projektu zásadné zmeny **Lucia Gavulová** a kurátorka **Lucia Gregorová Stach**.

Výstavný projekt obsahuje živé umelecké vystúpenia v rôznych formách – diskusie, performancie, tanečné a hudobné prezentácie, ako aj participatívny happening. Pre organizátorov, a najmä pre samotných finalistov, je výstava, ktorá sa rozvíjala organicky v konštruktívnej spolupráci celého tohtoročného tímu, najdôležitejším komunikačným nástrojom a odborným výstupom Ceny Oskára Čepana 2018.

Súťaž organizuje **Nadácia – Centrum súčasného umenia** a ako spoluorganizátor privátna platforma na podporu umenia **collective**. *„Cenu Oskára Čepana sme vnímali ako jedinú svojho druhu na Slovensku, so svojím renomé v odbornej i umeleckej obci a s jedinečnou 23-ročnou tradíciou, ktorá však mala aj svoje finančné i organizačné výzvy. Povedali sme si, že tunajšia umelecká obec si zaslúži systematickejšiu a dlhodobejšiu podporu súťaže v podobe organizačného, finančného a komunikačného partnera. Prirodzene to zapadá do vízie, s ktorou sme založili collective, a máme záujem o dlhodobú kontinuálnu spoluprácu,"* povedala Silvia Kušnírová, bývalá novinárka, dnes majiteľka PR agentúry SKPR STRATEGIES, ktorá sa venuje aj charite a filantropii. Spolu s manželom podnikateľom Petrom Lukešom sú zberateľmi umenia a minulý rok rozbehli privátnu galériu a „art philanthropy“ platformu **collective**.

Súťaž Cena Oskára Čepana vznikla v roku 1996 a je určená vizuálnym umelcom do veku 40 rokov. Účasť v súťaži nie je obmedzená konkrétnym výtvarným médiom. Projekt realizuje od roku 2001 Nadácia – Centrum súčasného umenia, od roku 2016 v spolupráci s Residency Unlimited, Trus for Mutual Understanding a s finančnou podporou Fondu na podporu umenia. Od roku 2018 je spoluorganizátorom ceny platforma pre podporu umenia Collective. Cena je súčasťou medzinárodnej siete ocenení YVAA – Young Visual Artists Awards, organizovaných v krajinách stredovýchodnej Európy.

Oskár Čepan (1925-1992) bol literárnym vedcom, výtvarným teoretikom a kritikom, umelcom, archeológom a paleontológom. „*Spája v sebe odvahu, étos, presvedčenie, intuíciu a schopnosť revidovať ustálené názory. Sú to vlastnosti ojedinelé, hodné mladých nositeľov Ceny Oskára Čepana a jej trvalého kultivovania.*“ –Peter Zajac, júl 2014

Krátke filmy o finalistoch Ceny Oskára Čepana 2018 režisérov Daniela Riháka a Mira Rema:

<http://www.uschovna.cz/zasilka/FTCEAYU9HJMA8RPK-U6A>

www.oskarcepan.sk

www.facebook.com/CenaOskaraCepana/

Tím Ceny Oskára Čepana 2018:

Koordinácia a supervízia: Lucia Gavulová

Kurátorka výstavy: Lucia Gregorová Stach

Sprievodné programy: Lucia Gašparovičová

Vizuálna identita a architektúra výstavy: Peter Liška

Produkcia a inštalácia: Ján Kekeli, Jozef Liška, Marcel Mališ

Organizátor: Nadácia – Centrum súčasného umenia

Spoluorganizátor: collective

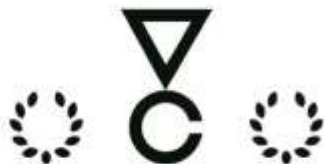
Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Partneri: J&T Banka

Mediálni partneri: Denník N, RTVS, Rádio Devín, Rádio_FM, Vlna - časopis o súčasnom umení a kultúre, BKIS

Komunikačný partner: SKPR STRATEGIES

Špeciálni partneri: Trust for Mutual Understanding, Residency Unlimited

Nadácia
Centrum
Súčasného
Umenia

Cena Oskára Čepana
Young Visual Artists Award
oskarcepan.sk, ncsu.sk
info@oskarcepan.sk